

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/publikacje/ksiazki-poznan/149687,Polskie-Wojska-Lotnicze-19181920.html>
2021-10-18, 12:11

Polskie Wojska Lotnicze 1918-1920

Mariusz Niestrawski, *Polskie Wojska Lotnicze 1918-1920, Poznań-Warszawa 2021, 252 s., ISBN 978-83-8229-232-9*

Polskie
Wojska
Lotnicze
1918-1920
0

Niniejsza książka jest próbą rozpropagowania wiedzy o początkach lotnictwa spod znaków biało-czerwonej szachownicy. Ma być swoistym wprowadzeniem do historii polskich Wojsk Lotniczych w latach 1918-1920. Sukces publikacji zależy od tego, czy po jej przeczytaniu czytelnicy zdecydują się sięgnąć po kolejne, poświęcone początkom polskich skrzydeł tytuły, których w ostatnich latach pojawia się coraz więcej.

Polskie lotnictwo od wielu dziesięcioleci wzbudza duże zainteresowanie. O ile jednak wychowane na *Dywizjonie 303* Arkadego Fiedlera kolejne pokolenia Polaków mają podstawową wiedzę o Polskich Siłach Powietrznych w czasie II wojny światowej, o tyle od dłuższego czasu szwankuje znajomość historii „biało-czerwonych skrzydeł” w latach wcześniejszych.

Niniejsza książka jest próbą propagowania wiedzy na temat polskiego lotnictwa w pierwszym okresie jego istnienia. Jest także próbą udowodnienia, że Jerzy Kossowski i Stefan Bastyr byli równie interesującymi postaciami jak Stanisław Skalski i Witold Urbanowicz i że zanim w 1940 r. polskie samoloty broniły Londynu, dwadzieścia lat wcześniej zasłużyły się dla obrony Lwowa i Warszawy. Pokazuje ona też, że Fokker D.VII i Bristol F.2B Fighter były w swoim czasie konstrukcjami równie doniosłymi jak dwie dekady później legendarne Messerschmitt Bf 109 oraz Supermarine Spitfire.

Do realizacji tego zadania zostały wybrane najciekawsze wątki dziejów polskiego lotnictwa wojskowego z lat 1918-1920. Na stronach czternastu rozdziałów przedstawiono najważniejsze epizody związane z powstaniem polskich Wojsk Lotniczych i ich wkładem w kształtowanie się polskiej granicy wschodniej. Charakter publikacji wymusił rezygnację z bardziej szczegółowego omawiania niektórych zagadnień. Ograniczono się do najistotniejszych faktów, dat i postaci. Tak skonstruowana publikacja jest bez wątpienia prostsza do przyswojenia niż książka z pełnym aparatem naukowym. Być może skłoni ona Czytelnika do głębszego zainteresowania się poruszaną tematyką i sięgnięcia do kolejnego opracowania

poświęconego „polskim skrzydłom” w pierwszym okresie ich istnienia.

Postawione zadanie upowszechnienia wiedzy o początkach polskiego lotnictwa z pewnością nie jest łatwe. Wielu polskich Czytelników zainteresowanych dziejami militarnymi nadal nad historię białą-czerwoną przedkłada historię w kolorze feldgrau, a nawet w kolorze czarnym. Nonsensem byłoby krytykowanie dążenia do wiedzy, aczkolwiek warto starać się sukcesywnie zmieniać proporcje na korzyść historii Polski. Drugą przeszkodą do pokonania jest specyficzne przywiązanie do klęsk i ich uwielbienie, które wykształciło się w polskim społeczeństwie. Ściśle wiąże się z tym powszechne szermowanie pojęciem „moralnych zwycięzców”.

Należy jednak wierzyć, że tego rodzaju podejście może zmienić popularyzacja chwil chwały polskiego oręża, ukazywanie losów prawdziwych bohaterów, których dokonania rzeczywiście przybliżyły Polaków do niepodległości. To między innymi bohaterskie czyny lotników w latach 1918–1920 przyniosły Polsce zwycięstwo. Ci bohaterowie nie potrzebują epitetu „moralni”. Byli po prostu zwycięzcami, o których powinna trwać pamięć. Gloria victoribus!

Niniejsza książka nie powstałaby bez wydatnej pomocy wielu osób i instytucji, które udostępniły swoje zbiory ikonograficzne. Autor pragnie serdecznie podziękować: Magdalenie Bernackiej, ks. Robertowi Kulczyńskiemu SDB, prof. Andrzejowi Olejce, Rafałowi Bolczykowi, a także pracownikom Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, Muzeum Narodowego w Poznaniu, Cyfrowej Biblioteki Narodowej „Polona”, Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz National Archives and Records w College Park (USA). Słowa podziękowania niech zechce przyjąć także Łukasz Łydzba, który zgodził się na wykorzystanie w niniejszej książce ukutego przez niego hasła „Fokkery w obronie Lwowa”.

PLIKI DO POBRANIA

[Wybrane strony z książki „Polskie Wojska Lotnicze 1918–1920” \(pdf, 14.84 MB\) 07.09.2021 17:16](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Poznań](#)